

Budapest Környéki Törvényszék
17.B.82/2023/10-I.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: II/ 0 1 5 9 4 - 0 / 2024		
Érkezett: 2024. MÁRC. 18.		
Bírók: [redacted]		
Bírók módja: [redacted]		
POSTÁN	@	EGYEB:
Példány: 1	Melléklet: 2	Kezelőiroda: [redacted]

A társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette miatt

[redacted] ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék Budapest, 5021. Pannár
19. napján megtartott nyilvános előkészítő ülésen meghozta a következő

V É G Z É S T:

A bíróság a [redacted] II.r. vádlottal szemben társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette miatt indult eljárást felfüggeszti, és a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 409. § (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítása érdekében az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

- [1] A Pest Vármegyei Főügyészség a bíróságra 2023. augusztus 28. napján érkezett NF.316/2020/290-I. számú vádiratában [redacted] I.r. vádlottat, [redacted] II.r. vádlottat, valamint [redacted] III.r. vádlottat – mint társtetteseket – a Btk. 176.§ (1) bekezdés IV. fordulatába ütköző és (3) bekezdés szerint minősülő jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettével vádolta.
- [2] Az ügyészség a vádiratban közölte, hogy a Pest Vármegyei Főügyészség [redacted] I.r. vádlottal és [redacted] III.r. vádlottal 2023. augusztus 30. napján a Be. 407.§ (1) bekezdése alapján egyezséget kötött, az egyezséget tartalmazó jegyzőkönyvet mellékelte. Indítványozta, hogy a bíróság a vádlottakkal kötött egyezséget a Be. 735.§ (1) bekezdése alapján az előkészítő ülésen hagyja jóvá.
- [3] A becsatolt egyezségek szerint [redacted] I.r. vádlott, [redacted] III.r. vádlott, valamint védőik az alábbi nemű, mértékű és tartamú büntetést, büntetés mellett alkalmazható intézkedést vesznek tudomásul:
- [4] 4 év 11 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztést az előzetes fogvatartásban, illetve ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámításával, valamint azzal, hogy abból legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatóak feltételes szabadságra; továbbá 5 év közügyektől eltiltást.
- [5] [redacted] I.r. vádlott és [redacted] III.r. vádlott a Be. 732.§ (2) bekezdésében írt törvényi nygymeztetésekre történt kioktatást követően a Be. 732.§ (5) bekezdése szerint az egyezséggel egyezően beismerték a bűnösségüket és lemondtak a tárgyaláshoz való jogukról. A bíróság a Be. 733.§-ában írt törvényi feltételek fennálltára tekintettel a Be. 735.§ (1) bekezdése alapján az egyezséget mindkét vádlott tekintetében jóváhagyta.
- [6] Az ügyészség a vádiratban a Be. 422.§ (3) bekezdése alapján indítványozta, hogy amennyiben [redacted] II.r. vádlott az előkészítő ülésen a vád tárgyát képező bűncselekményben beismeri a bűnösségét és lemond a tárgyaláshoz való jogáról, vele szemben 8 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztést szabjon ki azzal, hogy legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra, továbbá 8 év időtartamra tiltsa

el őt a közügyek gyakorlásától, valamint ítélje őt további 400 napi tétel, összesen 1.200.000,- forint pénzbüntetésre.

- [7] Az ügyészség az előkészítő ülésen a tényállást, a bűncselekmény jogi minősítését, valamint a II.r. vádlott tekintetében tett ún. mértékes indítványát fenntartotta.
- [8] [REDACTED] II.r. vádlott a vád tárgyává tett bűncselekményben a bűnösségét az előkészítő ülésen beismerte, és e körben lemondott a tárgyaláshoz való jogáról. A bíróság a vádlott ezen nyilatkozatát a Be. 504.§ (3) bekezdése alapján végzésével elfogadta.
- [9] [REDACTED] a II.r. vádlott és védője ugyanakkor észrevételezte, hogy a vádlott-társakhoz hasonlóan az ügyészséggel maguk is egyezség megkötését kezdeményezték. Az ennek érdekében lefolytatott eljárás során a II.r. vádlott más büntetőügy bizonyításához különböző adatszolgáltatásokkal több alkalommal is jelentős mértékben hozzájárult, amelyre tekintettel az ügyészség arról tájékoztatta őket, hogy egyezség eredményeként 4 év szabadságvesztés kiszabását is tudomásul venné. A II.r. vádlott és védője azonban a II.r. vádlott együttműködése alapján rövidebb tartamú szabadságvesztést tartott volna méltányosnak – erre irányuló további egyeztetést is folytattak –, ezért az ügyészség ajánlatát nem fogadták el. Ezt követően azonban az ügyészség részéről újabb, kedvezőbb ajánlat nem érkezett, hanem vádat emelt, a II.r. vádlott és védője pedig ekkor szembesült a korábbi 4 év szabadságvesztésben megjelölt ajánlattal szemben az ügyészség immáron 8 évben megjelölt ún. mértékes indítványáról.
- [10] Az ügyészség – azért, hogy határozathozatala során a bíróság a szükséges adatok birtokában legyen – a vádlotti és védői nyilatkozatra nem hallgatott, hanem észrevételt tett. Elismerte, hogy a II.r. vádlottal és védőjével valóban folytattak egyezség megkötésére irányuló eljárást, amely során a II.r. vádlott valóban többször is olyan, a nyomozó hatósággal ellenőriztetett valós adatot szolgáltatott, amely alapján az ügyészség valóban 4 év szabadságvesztés kiszabására irányuló egyezségi ajánlatot tett. Elismerte továbbá, hogy valóban megfogalmazódott annak lehetősége is, hogy az ügyészség még ennél is enyhébb szabadságvesztés kiszabására tegyen ajánlatot, ez azonban utóbb nem történt meg. Hangsúlyozta azonban, hogy figyelmeztette a II.r. vádlottat és védőjét, hogy a 4 év szabadságvesztés kiszabására irányuló egyezségi ajánlat visszautasítása a II.r. vádlottnak és védőjének kockázata, amelynek következményeit a vádlottnak és védőjének kell viselnie.
- [11] A Be. 407. § (1) bekezdése szerint az ügyészség és a terhelt a XCIX. Fejezet szerinti, egyezség esetén lefolytatandó eljárás érdekében a vádemelés előtt egyezséget köthet a terhelt által elkövetett bűncselekmény vonatkozásában a bűnösség beismeréséről és ennek következményeiről (a továbbiakban: egyezség). Az egyezségkötésnek nem akadálya, ha a gyanúsított a bűncselekmény elkövetését beismerte. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint az egyezség megkötését a terhelt, a védő és az ügyészség egyaránt kezdeményezheti.
- [12] A Be. 408. § (1) bekezdése szerint az egyezség megkötése érdekében az ügyészség, a terhelt és a védő a bűnösség beismeréséről és – az egyezség tárgyát képező bűncselekmény tényállását és Btk. szerinti minősítését kivéve – az egyezség tartalmi elemeiről egyeztetést folytathat. Az ügyészség a védővel e kérdésekben a terhelt hozzájárulásával külön is egyeztethet. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint az ügyészség az egyeztetés megkezdésekor tájékoztatja a terheltet, illetve a védőt az egyezség lehetséges tartalmi elemeiről és következményeiről.
- [13] A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvényhez írt Nagykommentár (továbbiakban: Nagykommentár) 408.§-ához írt értelmezése szerint, az egyezséghez vezető útnak a kezdeményezést követő szakasza az ügyészség, a terhelt és a védő közötti egyeztetés, amely szintén kötetlen. A legfontosabb rész tekintetében a Be. szándékosan nem ad iránymutatást azon

kívül, hogy az ügyészség az egyeztetés megkezdésekor tájékoztatást ad az egyezség lehetséges tartalmi elemeiről és következményeiről. Nincs előírás arra vonatkozóan, hogy az egyeztetés mennyi ideig tarthat, hány alkalommal ismételhető, de formai elemek sincsenek meghatározva. Mindennek az indoka az, hogy az egyezség egy dinamikus egyeztetés eredménye, amely ellenkező érdekeltségű személyek közötti olyan megállapodást alkot, amely mindkét fél számára megfelel. Ilyen értelemben a nyomozás egy speciális szituációja az egyeztetés, mert ebben az ügyészség és a védelem inkább van mellérendelt viszonyban, összehasonlítva a nyomozati szakasz alá-, fölérendeltségével. Az egyeztetés az egyezség tartalmáról szól, azaz a bűnösség beismerésére és az egyezségnek az adott ügy körülményeitől függő tartalmi elemeire irányulhat (Be. 410-411. §).

- [14] A Be. 409. § (1) bekezdése szerint, ha az ügyészség és a terhelt az egyezség tartalmában megegyezett, az ügyészség a gyanúsított kihallgatása során figyelmezteti a terheltet a tervezett egyezség következményeire. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint az ügyészség az egyeztetés eredményeként létrejött egyezséget a gyanúsított kihallgatás jegyzőkönyvébe foglalja, amely az (1) bekezdés szerinti figyelmeztetést és a terhelt erre adott nyilatkozatát is tartalmazza. A jegyzőkönyvet a 360. §-ban meghatározott rendelkezések alkalmazásával az ügyész, a terhelt és a védő együttesen hitelesíti.
- [15] A Be. 409.§-ához írt Nagykommentár szerint, amennyiben az ügyészség, a terhelt és a védő az egyezség tartalmában megegyezett, sor kerül a gyanúsított általános szabályok szerint lefolytatott kihallgatására. A Be. ezzel ezt az aktust szigorú írásbeliséghez köti, szemben az egyeztetéssel, amelyben az írásbeli rögzítés nincs előírva, de tiltva sem, ennek megfelelően emlékeztetők vagy akár jegyzőkönyv felvételének is megvan a lehetősége, különösen, ha az egyeztetés több alkalmat igényel. A kihallgatás során az ügyészség jegyzőkönyvbe foglaltan figyelmezteti a gyanúsítottat arra, hogy az egyeztetések eredményeként körvonalazódott, írásban is rögzíteni tervezett egyezség milyen konkrét következményekkel jár. A figyelmeztetést és a terhelt erre adott válaszát követően az egyezséget is a gyanúsított kihallgatás jegyzőkönyvébe kell foglalni. A Be. indokolása kiemeli, hogy az egyeztetések tisztességének igazolása, valamint az egyezség hitelességének biztosítása érdekében az egyezséget tartalmazó jegyzőkönyvet az ügyész, a terhelt és a védő kizárólag együttesen hitelesítheti. A kihallgatáson tehát a kötelező védelemre tekintettel a védőnek kötelezően jelen is kell lennie.
- [16] A Be. 411. § (1) bekezdés e.) pontja szerint az egyezség tartalmazhatja a terhelt által vállalt egyéb kötelezettségeket. Ugyanezen szakasz (5) bekezdése szerint az egyezségben a terhelt vállalhatja, hogy az ügy, illetve más büntetőügy bizonyításához hozzájárulva az ügyészséggel, illetve a nyomozó hatósággal jelentős mértékben együttműködik.
- [17] A Be. 411.§-ához írt Nagykommentár szerint az egyezségben a terhelt vállalhatja, hogy az ügy vagy más büntetőügy bizonyításához hozzájárulva az ügyészséggel, illetve a nyomozó hatósággal jelentős mértékben együttműködik, a polgári jogi igényt rövid időn belül kielégíti, közvetítői eljáráson vesz részt, vagy egyéb, a feltételes ügyészi felfüggesztés keretében előírható kötelezettséget teljesít. Noha a felsoroltak az egyezség fakultatív elemeit képezik, de a törvény nem zárja ki, hogy a társadalmi hasznosságot mérlegelve azok vállalását az ügyészség is feltételül szabja az egyezség megkötésének.
- [18] A Be. 409.§ (4) bekezdése szerint, ha az ügyészség és a terhelt nem kötött egyezséget, a kezdeményezés, valamint az ezzel összefüggésben keletkezett ügyiratok bizonyítékként, illetve bizonyítási eszközként nem használhatók fel, azok nem képezik az eljárás ügyiratainak részét. Ebben az esetben az ügyészség az egyezség megkötésére irányuló kezdeményezésről sem tájékoztathatja a bíróságot.

- [19] Fenti jogszabályok együttes értelmezése, valamint az eljárási törvény értelmezését és a joggyakorlat egységesítését elősegíteni hivatott szakirodalom szerint tehát a Be. 409.§ (1) bekezdése alapján az ügyészségnek, a terheltnek és a védőnek az egyezség tartalmában kell megegyeznie. Amennyiben a terhelt a Be. 411.§ (5) bekezdése szerint az egyezségben vállalja, hogy az ügy, illetve más büntetőügy bizonyításához hozzájárulva az ügyészséggel, illetve a nyomozó hatósággal jelentős mértékben együttműködik, az egyezségnek azt kell tartalmaznia, hogy mely adatok azok, amelyeket a terhelt szolgáltatni tud, és amennyiben azokat az egyezség megkötését követően utóbb szolgáltatja is, az ügyészség – a társadalmi hasznosságot mérlegelve – milyen büntetés kiszabását tartja elfogadhatónak.
- [20] A terhelt és védője az ügyészség ezen ajánlata ismeretében kerül abba a helyzetbe, hogy eldöntse, hogy az egyezségkötést követően „megéri-e” szolgáltatnia a szerződés tárgyát képező információt. Amennyiben a terhelt a kapott ajánlat ismeretében megkötö az egyezséget, azonban a Be. 411. § (1) bekezdés e) pontjának megfelelően vállalt kötelezettségeinek mégsem tesz eleget, a bíróság a Be. 734. § (1) bekezdés d.) pontja alapján az egyezség jóváhagyását megtagadja.
- [21] Az eljárási törvény egyértelmű rendelkezése szerint tehát az egyeztetés során az ügyészség és a vádlott, valamint a védelem mellérendelti viszonyban kellene, hogy legyen, szemben a nyomozati szakasz ügyészség egyértelmű erőfölényét mutató viszonyrendszerével.
- [22] A [REDACTED] I.r. vádlott és védője által az előkészítő ülésen előadottak azonban azt mutatják, hogy az egyezségkötésre irányuló eljárás során az ügyészség az eljárási törvény ezirányú rendelkezésével és alapvető céljával szemben továbbra is erőfölényben van, ezért az egyezség megkötése érdekében a terhelt rá van kényszerítve, hogy a Be. 411.§ (5) bekezdése szerinti vállalása esetén – még az egyezségkötést megelőzően – ne csak az általa szolgáltatni vállalt adat természetét, hanem magát a konkrét információt is az ügyészség tudomására hozza.
- [23] Közérthetően fogalmazva, amennyiben a terhelt egy általa ismert rablási cselekmény bizonyításához azzal képes hozzájárulni, hogy megjelöli az elrabolt pénz feltalálási helyét, az egyezség kikényszerítése érdekében nemcsak ennek tényét adja elő – tehát hogy ő maga birtokolja ezen információt –, hanem magát a pénz feltalálási helyét is megjelöli.
- [24] Annak ellenére tehát, hogy az egyezségben vállalt szolgáltatás teljesítésének kötelezettsége értelemszerűen csupán az egyezség megkötését – tehát az írásbeliséget, azaz annak formai követelmények szerinti aláírását követően – keletkezik, a terhelt az egyezségkötést megelőzően tanúsított magatartásával, mint egyoldalú szolgáltatással teljes mértékben kiszolgáltatja magát a másik szerződő félnek, az ügyészségnek, aki ezt követően saját belátása szerint, a terhelt és védője bármiféle ráhatása és befolyása nélkül maga dönti el, hogy egyáltalán tesz-e egyezségi ajánlatot, és ha igen, azt milyen tartalommal teszi meg.
- [25] Az előre teljesítő terheltnek és védőjének csupán annyi lehetősége marad, hogy azt elfogadja vagy elutasítja, utóbbi esetben pedig ellenszolgáltatás nélkül marad az általa tett teljesítés, különös tekintettel arra, hogy a szolgáltatott információt annak ellenőrzése során az ügyészség már fel is használta.
- [26] Az egyezség megkötésére irányuló eljárás tekintetében irányadó, mellérendelt jogviszonyokat szabályozó Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 6:579.§ (1) bekezdése szerint, aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, köteles ezt az előnyt visszatéríteni.
- [27] A Ptk. 6:580.§-ához írt Nagykommentár szerint, irreverzibilis szolgáltatás esetén, ha a

szerződés érvényessé nyilvánítására sem kerülhet sor, a már teljesített szolgáltatások miatti vagyoneltolódást a Ptk. alaptalan gazdagodásként fogja fel, és ekként rendeli el az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás ellenértékének pénzbeli megtérítését. Ezzel a megoldással a Ptk. koncepcionálisan új alapokra helyezi az érvénytelenség jogkövetkezményeit azokban a gyakori esetekben, amelyekben a szerződéskötést megelőző állapot természetbeni helyreállítása nem lehetséges.

- [28] A Ptk. 6:580.§-a szerint, ha a vagyoni előnyt természetben visszaszolgáltatni nem lehet, annak értékét kell megtéríteni.
- [29] A Nagykommentár szerint, ha a gazdagodás természetben megy végbe, amikor is a gazdagodást természetben kell visszaszolgáltatni, és csak ha ez nem lehetséges, akkor alakul át a visszatérítési kötelezettség a gazdagodás értékének megtérítésére vonatkozó kötelezettséggé.
- [30] Azon körülmény, hogy egy adott jogintézményt nem a rendeltetésének megfelelően alkalmaznak, és az annak működéséhez szükséges jogokat és kötelezettségeket nem a rendeltetésüknek megfelelően, hanem a tisztességes eljárás és a jogbiztonság alkotmányos követelményét megsértve gyakorolják, az érintett jogszabályi rendelkezés alkotmányosságát nem szükségszerűen érinti.
- [31] A Be. 409.§ (4) bekezdésében írt azon korlátozás azonban, amely szerint *ha az ügyészség és a terhelt nem kötött egyezséget, a kezdeményezés, valamint az ezzel összefüggésben keletkezett ügyiratok bizonyítékként, illetve bizonyítási eszközként nem használhatók fel, és azok nem képezik az eljárás ügyiratainak részét, és ebben az esetben az ügyészség az egyezség megkötésére irányuló kezdeményezésről sem tájékoztathatja a bíróságot*, sérti az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében írt szabadsághoz, a II. cikkében írt emberi méltósághoz, a IV. cikk (2) bekezdésében írt jogbiztonsághoz, a XV. cikk (1) bekezdése szerinti jogegyenlőséghez, és a XXIV. cikk (1) bekezdésében, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésben írt tisztességes eljáráshoz és jogbiztonsághoz való jogot, ezért az az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdése szerint alaptörvény-ellenes.
- [32] A Be. 409.§ (4) bekezdése szerint ugyanis a bíróság nem ismerheti meg – és így nem értékelheti – a terheltnek még az egyezségkötést megelőzően, a tisztességes eljárás sérelmével tett előzetes és egyoldalú, azaz ellenszolgáltatás nélkül maradt teljesítését. Így állhat elő az a helyzet, hogy éppen a terhelt jelentős és az ügyészség által is elismert együttműködése folytán tett ügyészségi ajánlatot az ügyészség a vádemelést követően „megduplázza”, büntetve ezzel azt a terheltet, aki nem volt hajlandó egy már teljesen kiszolgáltatott helyzetben az ügyészség egyezségi ajánlatát elfogadni.
- [33] A vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatának Be. 504.§ (3) bekezdése szerinti elfogadását követően a bíróság már csak a Be. 504.§ (4) bekezdése szerint beszerzett büntetéskiszabási körülményeket értékelheti, amely nem teszi lehetővé az ügyészség korábbi, a terhelt és védője által visszautasított egyezségi ajánlatának megfelelő büntetés kiszabását, hogy ezzel ismerje el azt a „társadalmi hasznosságot”, amelyet a terhelt az egyezségkötési eljárás során kifejtett – és amelyet az egyezségkötésre irányuló eljárás során az ügyészség maga is elismert –, és amellyel biztosítható lenne a vádlottak közötti, a büntetéskiszabás során érvényesülni szükséges ún. belső arányosság is.
- [34] Jelen eljárási helyzet nem értékelhető akként, hogy a terhelt és védője egyszerűen kötelesek viselni az ügyészség aktuális egyezségi ajánlatának visszautasításával járó kockázatot, így azt, hogy adott esetben újabb, kedvezőbb ajánlatot az ügyészség nem tesz. Az egyezségkötésre irányuló eljárás során előre teljesítő terhelt ugyanis teljes mértékben kiszolgáltatottá válik a

másik félnek, az ügyészségnek, akinek így még az sem lesz érdeke, hogy egyáltalán bármiféle egyezségi ajánlatot tegyen, miután már egyezség megkötése nélkül is elérte, amit egy tisztességes eljárásban csupán egyezség árán lett volna képes.

- [35] A Be. 409.§ (4) bekezdésének megsemmisítése esetén a bíróság a hatályos szabályozáshoz hasonlóan továbbra sem lépne fel félként az egyezségkötési eljárásban, csupán – amennyiben egyáltalán volt ilyen – megismerhetné a terhelt által a sikertelenül zárult egyezségkötésre irányuló eljárás során tett előzetes és egyoldalú teljesítést, és az objektív igazságosságra törekvés jegyében azt a büntetéskiszabásakor – immáron az ügyészség helyett – értékelhetné, azaz a terhelt által előzetesen tett szolgáltatás ellenértékét megtéríthetné.
- [36] Amennyiben a terhelt tanúsított ugyan együttműködést, azonban az nem volt olyan mértékű, amely alkalmas lett volna más ügy bizonyítására, azt az ügyészség – aki immáron nem lenne elzárva a bíróság tájékoztatásától – felfedhetné, kifejtve abbéli álláspontját, hogy a terhelt magatartását miért nem tartja a büntetés kiszabása során értékelhetőnek.
- [37] Mindezekon túlmenően, ahogyan arra a Budapest Környéki Törvényszék 17.B.112/2022/29. számú, a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.187/2023/20. számú határozata folytán 2023. december 13. napján jogerőre emelkedett ítélete is rámutatott, a büntetések közötti ún. belső arányosságot akkor is vizsgálni kell, ha a vádlottak egy része a nyomozás során egyezséget kötött, míg más részük azt nem tette.
- [38] Megjegyzendő, hogy jelen ügyben az ügyészség II.r. vádlott esetében tett ún. mértékes indítványa nemcsak, hogy kétszerese az egyezségkötésre irányuló eljárás során tett ajánlatának, hanem mindez azt is jelenti, hogy azonos cselekvőség mellett [REDACTED] II.r. vádlottal és [REDACTED] II.r. vádlottal szemben az ügyészség mindössze 4 év 11 hónap szabadságvesztés jóváhagyására tett indítványt, ellentétben a [REDACTED] II.r. vádlott esetében indítványozott 8 év szabadságvesztéssel, ráadásul az egyezséggel érintett vádlottak esetében a Btk. 35.§ (2) bekezdése alapján eggyel enyhébb végrehajtás is engedett. Mindezekon túlmenően – szemben az egyezséget kötött társaival – [REDACTED] II.r. vádlott esetében az ügyészség pénzbüntetés kiszabására is indítványt tett.
- [39] A Be. 409.§ (4) bekezdésének megsemmisítésével a büntetéskiszabás során azon terheltek együttműködése értékelhetővé válna, akik az egyezségkötésre irányuló eljárás során együttműködtek, azonban egyezség megkötésére utóbb nem került sor. Ez az ún. belső arányosság érvényesülését nagyban elősegítené.
- [40] Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.
- [41] A Be. 409.§ (4) bekezdése esetében azonban mind a törvényi rendelkezés értelme, mind pedig célja egyaránt megkérdőjelezhető, és az szükségtelenül és indokolatlanul korlátozza a bíróságot abban, hogy az eljárás korábbi szakában okozott alapjogsérelmet orvosolni legyen képes.
- [42] Az Abtv. 25. § (1) bekezdése szerint, ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az

Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.

- [43] Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b.) pontja szerint az Alkotmánybíróság bírói kezdeményezésre soron kívül, de legkésőbb kilencven napon belül felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját.
- [44] A Be. 489. § (1) bekezdése szerint a bíróság az Alkotmánybíróságnak a jogszabályi rendelkezés, alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló eljárását az Alkotmánybíróságról szóló törvényben foglalt szabályok szerint hivatalból vagy indítványra kezdeményezheti. Ugyanezen szakasz (3) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezéséről a bíróság végzéssel határoz, egyidejűleg az eljárást felfüggeszti.
- [45] Tekintettel arra, hogy a bíróságnak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észlelte, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a Be. 409.§ (4) bekezdésében írt jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.
- [46] A jogorvoslati jogot a Be. 535.§ (3) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2024. január 19.

dr. Oláh Gaszton s.k
bíró

A kiadmány hitelül

